

Hindu Milliyetçiliğinin Ayak Sesleri

Seküler yapısı ve -sahip olduğu nüfus yoğunluğundan dolayı- dünyanın en büyük demokratik ülkesi olmakla övünen Hindistan'ın, son yıllarda küresel çapta artış gösteren -şiddet ve kutuplaşma içerikli-milliyetçiliğe yönelişi mevcut başbakan Narendra Modi'nin seçildiği 2014 yılıyla başlamıştı.

2014 yılındaki seçimleri kazanan (Bharatiya Janata Party BJP) Hindistan Halk Partisi'nin bu zaferi, o yıla kadarki son on yıllık dönemde ülkede yoksulluk ve yolsuzlukların devam etmesi ve daha da artmasına tepki sonucuydu. Bu zafere diğer bir etken ise Narendra Modi'nin 1998-2004 yılları arasında Gujarat eyalet başkanlığı döneminde bu eyalette ekonomik iyileşmelere imza atmış olması ve işçiler/çalışanlar tarafından da desteklenmesi ve böylece siyasi başarılarıydı. Öyleki eyalet başkanlığı yaptığı dönemde 2002 yılında Gujarat'ta 790 Müslüman ve 254 Hindu'nun hayatını kaybettiği olaylarda gerekli önlemi almamış olmasıyla suçlanmasına ve bunun da ötesinde ultra Hindu milliyetçisi zihniyet ve tavırlarına rağmen Müslüman kitleden de oy alabilmişti.

2014 yılından itibaren ülkede karizmatik bir lider olarak yükselişi her geçen gün artan Narendra Modi'nin (sabkasaath, sabkavikas) *kolektif çaba kapsayıcı büyüme* sloganlarıyla kalkınmayı hedefleyen söylemleri, yolsuzlukla mücadele, siyasi enerjisi özellikle kast ve sınıf düzenini aşan söylemleri partinin başarılarının kaynağı olarak ifade edilirken, Modi'nin Jawaharlal Nehru, Indra Gandhi ve diğer önemli Hint siyasileri yanında son Hindistan'ın en popüler siyasi lideri olarak anılması ona yönelik eleştirileri gölgeliyor. [i] Modi ve partisinin bir takım icraatları ülkede Hint ve daha da önemlisi Hindu milliyetçiliğinin tırmanışa geçişine katalizör etkisi yaparken Hindistan'daki diğer farklı etnik ve dini yapıları giderek endişelendiriyor.

Bu endişeleri zirveye çıkaran son gelişme ise Hindistan'ın en önemli eyaleti olan ve ülke siyasetinde belirleyici durumdaki bölge Uttar Pradesh'e Yogi Adityanath adında Hindu milliyetçisi bir din adamının atanması oldu. 11 Şubat ve 8 Mart 2017 arasında gerçekleşen yedi aşamalı seçimlerde Hindistan'ın iktidar partisi BJP, Uttar Pradesh'teki oyların dörtte üçünü kazanarak galip geldi. Seçimlerin sonuçlanmasına müteakip, 18 Mart'ta Yogi Adityanath eyalet başkanı olarak atandı. Hindistan parlamentosuna beş dönem seçilmiş olan Yogi Adityanath 1972 doğumlu bir rahip ve geçmişteki icraatları dolayısıyla "Hatespewing Yogi" yani "nefret püskürten" namıyla meşhurken [ii] Hinduizm'in aşırılıkçı gruplarının "fanatik bir maskotu" olarak da adlandırılıyor. Bütün bu adlandırmalara ve suçlamalara ise parti disiplini hiçe sayarak kendi insiyatifiyle "Hindu Yuva Vahini" adında aşırılıkçı bir grup kurması ve geçmiş dönemlerdeki seçimlerde BJP dışından farklı adaylar çıkarması da katkı sağlıyor.

Yogi daha Ekim 2014'de düzenlediği kampanyalarda Hindu kadınların farklı dinlere mensup erkeklerle evlenmelerini engelleyici yaptırımlarda bulunurken özellikle Müslümanların Hindu kadınları Müslümanlaştırmada "aşk cihadı"na başvurdukları gibi amiyane propagandalarla farklı etnik ya da dini yapıları da oldukça düşük seviyede bir üslupla hedef alan kampanyalar yürütmüş biri. [iii] Görevi ilan edilir edilmez ilk icraatını da bu yönde gerçekleştirerek iktidar partisi BJP'nin de seçim vaatlerinden biri olan "Anti-Romeo Squad" adlı polis birliklerinin kurulması oldu. Bu polis birliklerinin görevleri her ne kadar Hindu kadınların her türlü taciz ve sözlü sataşmalara karşı korunması olarak açıklansa da, onun ötesinde hedeflenenin Hindu kadınların özellikle Müslüman erkeklerle evliliğine engel olmak olduğu biliniyor. Müslüman erkeklerin özellikle Hindu kadınlara yönelik yaklaşımlarının onları Müslümanlaştırma projesi dâhilinde olduğu lanse edilirken, Yogi Adityanath'ın sosyal medyada yayılmış olan görüntülerinde Müslüman olan her bir Hindu kadınına karşılık 100 Müslüman kadının kaçırılacağı tehdidi yapması bu seviyede bir düşüncenin neden Uttar Pradesh gibi bir eyalet başkanı ilan edildiğini de sorguluyor. [iv] Böylece Modi'nin ekonomik kalkınmaya dair başarılarıyla popüleritesini oldukça geniş çapta artırarak gücünü arttırdığı bir dönemdeki bu tercihi ülkede bir takım haklı kaygılara neden olmuş durumda. Ülkede diğer azınlıkları marjinalleştirip toplumsal çatışmalara ortam hazırlayacak eylem ve söylemleri olan Adityanath'ın başkan ilan edilmesinden parti içi rahatsızlıkların da olduğu belirtilirken, buna neden olan etken şimdilik bilinmemekte. Eleştirilere neden olan bu seçim ise Modi'nin kendi özgür iradesiyle mi yaptığı yoksa Yogi Adityanath'ın "Hindu Yuva Vahini" taraftarlarının gazabına maruz bırakmakla tehdit edip etmediği de ihtimaller dahilindeki düşüncelerden. Bununla birlikte Modi'nin 2014 seçimleri sonrası belli görevlere kendi küçük çevreleri dışında pek bilinmeyen Hint din adamları Sanghları getirmiş olmasına benzer bir durum olarak Uttar Pradesh'deki seçimlerde Rajnath Singh ve Keshav Prasad Maurya gibi BJP'nin bilinen isimleri yerine Yogi Adityanath'ı seçmesi ona has bir strateji olarak yorumlanıyor. [v] Sebep her ne ise Modi'nin bundan sonra kapsayıcı söylemlerinin samimiyetini kaybettiği ve onun bu seçiminin toplumu bölmede önemli bir adım olduğu da ifade edilirken BJP'nin gelecek stratejisi ile ilgili kaygı veren ipuçları olarak yorumlanıyor. Yogi Adityanath'ın eyalet başkanlığının ilanı, Modi'nin seküler, demokratik, kalkınmacı, sınıf ve kast ötesi söylemlerle gölgelediği Hindu milliyetçiliğini çevreden merkeze taşıma hedefini belirginleştiriyor. Bu hedef

ise Modi liderliğinde birleşen BJP ve 1925'te kurulmuş (Rashtriya Swayamsevak Sangh RSS) Ulusal Yurtseverlik Örgütü'nün gündemini uygulamaya geçirmesi demek. RSS Hindistan'da hâkim Hindu milliyetçisi, paramiliter bir gönüllü örgütü olup mevcut iktidar partisinin bir üst kuruluşu olarak yorumlanırken, kuruluşunda Hindu disipliniyle karakterize olmuş Hindu topluluğunu bir Hindu ulusu oluşturmak için birleştirmeyi amaçlayan sivil bir yapılanma. Böylece Modi'nin bu çıkışları artık Hindistan'ı seküler bir cumhuriyetten RSS'in *Hindu Rashtra* yani Hindu Krallığı'na döndürme emelini gizlemeye gerek kalmayan icraatlar olarak yorumlanıyor.

Ülkede büyük bir çoğunluğu oluşturan Müslümanların ise Uttar Pradesh'e yapılan atamadan çok daha önce gidişatla ilgili endişeleri, sokaklarda beliren nefret içerikli posterlerin asılması, bazı köy camilerinin minarelerine BJP bayraklarının asılmaya çalışılması ve çetelerin oluşması gibi süreçlerle artmıştı. Hindistan'da anayasal haklar konusunda bir problem olmazken sosyal ayrışmalarla beslenen ülkenin bu dönüşümünden ise başta Müslümanlar olmak üzere ülkedeki diğer etnik ve dini azınlıklar büyük endişe duyuyor.

[i]https://www.telegraphindia.com/1170320/jsp/opinion/story_141489.jsp#.WNI0gvmLTIV. (22.03.2017)

[ii]https://www.telegraphindia.com/1170320/jsp/opinion/story_141489.jsp#.WNI0gvmLTIV. (22.03.2017)

[iii]<http://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2017/03/india-fringe-mainstream-170320084942712.html>. (22.03.2017).

[iv]<http://www.news18.com/news/india/yogi-gets-cracking-up-police-set-up-anti-romeo-squads-1362512.html>

[v]<http://www.news18.com/news/politics/in-yogi-adityanath-everyone-in-saffron-coalition-found-a-point-of-convergence-1362145.html>